

Ceren ARİFAĞAOĞLU (YHA)

Duymaya alışık olmadıklarımızı söyleyerek ezberleri bozan Prof. Dr. Baskın Oran ile son öğrenci hareketlerini, Dersim'i ve kürt sorununu konuştuk

“Gençlere karşı bir operasyon tezgahlanıyor”

Hiç olmadık bir zamanda yakaladım Prof. Dr. Baskın Oran'ı. Şu sıralar bir sürü iş arasında Türk Dış Politikası'nın üçüncü cildini hazırlıyor ve çok yoğun. Fakat kendisinin de söylediği gibi o bir hoca ve bir öğrenciden talep geldiğinde cevap vermezlik edemedi. Baskın Oran ile son zamanlarda öğrencilerin gösterdiği tepkileri konuştuk Biraz da Dersim'e ve Kürt sorununa dokunduk. Bir gecesini bizlere ayırarak sorularıma cevap verdi. Bana ve öğrenci arkadaşlarıma selam ve sevgileriyle...

Birçok insan ülkemizde meydana gelen gelişmelere karşı susanlara, muhalefet partilerinin ve sendikaların seslerinin çıkmamasına ya da gereken faaliyetleri göstermemesine kızarken “apolitik” olmakla suçlanan öğrenciler kendi geliştirdikleri bir yöntemle açıkça tepkilerini ortaya koydular. Bu durumu nasıl yorumluyorsunuz?

Bütün sorduklarını teker teker yanıtlayacağım. Ama önce birtakım tespitler: Çok tatsız bir ortamayız. Gençlerin kendilerini ifade kanalları bütünüyle tıkalı; temsilcilerini milletvekili bile TBMM'ye bile sokamıyor.

Üniversite organlarında yoklar veya sadece bazılarında ve sadece laf ola beri gele biçiminde varlar. İTÜ'lü öğrenciler örneğinde gördüğümüz gibi en efendi biçimde pankart açıyorlar, yargımız 15 ay ceza kesiyor, Başbakan “Ben şikayet etmedim” diyor, iki gün sonra bu tür şikayetleri avukatının yaptığı çıkıyor.

İstanbul'a girişleri yasaklanıyor. Parasız eğitim istiyor, 8 aydır tutuklu yargılanıyorlar. Vicdani retçi Enver Aydemir'e destek için basın açıklaması okuyor, en az 6 ay hapis alıyorlar. Yozgat'ta Atatürk büstünü boyayan lise öğrencisine 3 yıl. Dicle Üniversitesi'nde YÖK'ü protesto edenlere plastik kelepçe. Taş attığının tespitine gerek yok; fanilasını terli olan altı çocuğa Bingöl'de 20'şer yıl isteniyor.

Diğer yandan bu çocuklar doğdukları andan itibaren fiilen şiddet gördüler, hepimiz gibi. Sen çocuğun, sus. Yemek yerken konuşulmaz, sus. Sen kadınsın, hiç konuşma. Bizzat TBMM Başkanı Şahin diyor: “Yumurtalarını yesinler, gidip derslerine çalışsınlar”. Bir de AKP'liler yok omlet yap, yok yumurta fiyatları yükselecek diye alaya alıyorlar gençleri. Hiç sıkılmadan. Bu durumda çocuklar şükür ki sadece yumurta atıyorlar. Çünkü 68'de bizim zamanımızda kurşun atıyorlardı.

Şimdi sorunun sorularını teker teker ele alalım.

Muhalefetin (bunu CHP olarak anlayabiliriz) sesinin çıkmamasının sebebi, 30'larda formüle edilen bir ideolojinin yani Kemalizm'in 21. Yüzyıl sorunları hakkında söyleyecek bir sözü olmamasıdır. En azından, henüz. Sendikaların sesinin çıkmaması. Bunun basit sebebi, 80 askerî darbesinin işçi kesimini perişan etmesidir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun apolitik olmasının sebebi de aynıdır zaten: 12 Eylül darbesinin gençliği depolizite edişi.

Küreselleşmeyle birleştiği için, çok başarılı bir depolitizasyon. Ama daha önemli bir sebebi var: “Ezilmiş ve Dışlanmışları savunanlar” biçiminde tanımlanması gereken Sol’un şu anda tüm dünyada zayıf oluşu. Bu zayıflık da şuradan geliyor:

Şu anda Sanayi Devriminin birinci aşamasına benzer bir ortamdayız (bütün bu anlatacağım “Küreselleşme ve Azınlıklar” adıyla basılmış ders notlarımda vardır). O dönemde Sermaye güçlü, örgütlü ve mobildi. Emek zayıf, dağınık ve yereldi. Tabii, Emek’in toparlanması için bir Alternatif İdeoloji de yoktu. Bu durumda işçiler, kendilerini işten çıkardığına inandıkları makineleri parçalamak için tahta ayakkabılarını (sabo) dişlilerin arasına atıyorlardı (“sabotaj” terimi).

O dönemde Sermaye büyük kâr yaptı. Bu sayede büyük yatırım yaptı. Bu durumda Emek yaygınlaştı, gelişti, zamanla örgütlendi. Tabii, bu durumda bir Alternatif İdeoloji çıktı: Marksizm. Vur-kırları bir disipline soktu.

Şu anda da bu Marksizm-öncesi duruma çok benzer bir ortam var. ATM'lere gidince istediğin kadar parayı yurt dışına transfer edebiliyorsun, Sermaye çok örgütlü, ama Emek çeşitli yöntemlerle (viza, vs.) olduğu yere bağlanmış, zayıf ve örgütsüz durumda. Alternatif İdeoloji de ufakta gözüküyor. Dolayısıyla, demokrasi de henüz zayıf ve hatta bir miktar göstermelik. Kürt meselesine çözüm öneriyim diyenler örgüte propaganda ve yataklıktan yargılanıyor. Askerliğin özündeki şiddet'e karşı gençler, BM İnsan Hakları ve Avrupa Parlamentosu tarafından temel insani hak kabul edilmiş vicdani ret olaylarında “halkı askerlikten soğutma, suçu ve suçluyu övme”den mahkum oluyor. Onları desteklemek için basın bildirisi okuyanlara en az 6 ay veriliyor.

Bu durumda sadece işçilerin değil, sonunda tepesi atan (ki, genç oldukları için, en önce öğrencilerinki atar) tüm ezilen ve dışlananların kendini tek ifade yolu, spontane ve kızgın tepkiler oluyor. Küreselleşmeyi protesto edenler vitrinleri tekmeliyor, Kürt çocuklar taş atıyor, öğrenciler de yumurta.

Zamanla, Sanayi Devriminin ikinci aşamasında olduğu gibi, Emek de güçlenecek ve denge kurulacak. Marksist uygulamanın hatalarından (demokrasi yokluğundan) ders almış bir Alternatif İdeoloji formüle edilecek. Sert protestolar bir disipline girecek. Disiplinsiz demokrasi olmaz.

Lafı dolaştırmadan söyleyeyim Ceren: Konuşan adama, ne konuşursa konuşsun, yumurta veya başka bir şey atmak, bütün özgürlüklerin anası olan ifade özgürlüğünü engellemektir ve bu durum bulaşıcıdır. Konuşana yumurta atmak, ifade özgürlüğünü ortadan kaldıran bir hafif şiddet biçimidir.

Bazı şeyler ifade özgürlüğüne girmez. Ama bir şahıs eğer 1) Nefret söylemi, 2) Ayrımcılık, 3) Hakaret, 4) Şiddete teşvik durumlarını dile getirmiyorsa, ifade özgürlüğü kısıtlanamaz (bunlar benim “Türkiye’de Azınlıklar” kitabında vardır, uzatmıyorum). Bu rezillikleri dile getiren konuşmacılar da olabilir. Ama onları “meşru şiddet” kullanarak cezalandırmak öğrencilere değil, devlete düşer. Öğrencilere düşen, böyle konuşmacıları sessizce pankart açıp protesto etmek, çıkıp salonu boşaltmaktır. Kürsüye bazı maddeler atmak değil.

“Yumurta atmak şiddet değildir, meşru protesto biçimidir” diyenlere bir örnek sunayım: Ben ki fikirlerim yüzünden dört kere memuriyetten atılmışım, bir üniversiteden davet alsam ve yumurta atılacağına ilişkin bilgi gelse, ben o üniversiteye gidip konuşmam. Ne oluyor ifade özgürlüğüme bu durumda?

Bir şey daha var beni rahatsız eden. Evet, gelen konuşmacı iktidarın güçlü adamı. Ama o anda orası öğrencinin mekanı ve çoğunluk öğrencide. Burada bir çoğunluk psikolojisi yok mu?

Bu psikolojinin, doğmamış çocuğu tekmeyle öldüren bir devlet ortamından doğduğu kesin ama var mı yok mu bu psikoloji? Kendisine yumurta atılan adam, velev ki cumhurbaşkanı olsun, o anda yüzünü eliyle koluyla örtmeye çalışmak zavallılığın başka ne yapabilir?

Bir adım daha atalım: Yumurta atan ve tepki görmeyenler, hatta bazılarında uyarı yerine kocaman bir aferin alanlar yarın boya, yarından sonra taş atmaz mı? 2005'te ilk Ermeni konferansını Bilgi'de topladığımızda, kapıda biriken birileri de yumurta atmışlardı biz içeri girerken.

Ben bunları yazarken internetten bir haber geldi:

"[Sesonline] ÇANAKKALE- İnsan Hakları Derneği (İHD) Çanakkale Şubesi tarafından '10 Aralık İnsan Hakları Günü' nedeniyle düzenlenen 'Çok kültürlülük perspektifinde barışın dilini kurmak' paneline saldırı. Kendilerini ÖDP' ve Halkevi 'öğrenci kolektifi' üyesi olarak tanıtan bir grup paneldeki konuşmacılara yumurtalı ve yağlı boyalı saldırı düzenledi. Saldırı, panele katılanlarca 'ırkçı' ve 'ulusalcı' olarak tanımlandı."

Yumurta'nın yanı sıra, yağlı boya. Haber, 12 Aralık tarihli gazetelerde şöyle devam ediyor: *"Açıklamada, protestonun, Margulies'in kaleme aldığı bir yazı dolayısıyla yapıldığı belirtilerek, 'Margulies'in Türkiye devrimci değerlerine yapmış olduğu saldırılardan dolayı bugün bir insan hakları savunucusu olarak karşımıza çıkmasını protesto etmek istedik ve linç girişimiyle karşılaştık' denildi. (aa)"*

Çok ilginç. "... kaleme aldığı bir yazı dolayısıyla". "Margulies'in Türkiye devrimci değerlerine yapmış olduğu saldırılardan dolayı". Ceren, böyle "devrimci, antiemperyalist gençler" varken, Margulies gibi bir insanın faşistlerin saldırısına ne ihtiyacı var? Ayrıca bunlar "genç" öyle mi?

Bunların gençler içinde bir küçük grup olduğu doğruysa, o zaman gençler bu çürükleri içlerinde barındırmazlar. Onları dışlasınlar. Konuşsınlar. Onlarla çay içmesinler. Onlar kantine gelince yan masalardan kalkıp uzaklaşsınlar. Çürük etrafını da çürütür.

Hukuk, Ceren kardeşim, birçoğumuzun sandığı gibi kuvvetliye değil esas olarak zayıfa yarar. Ne kadar kendisi tarafından formüle edilirse edilsin, kuvvetlinin hukuka zayıf kadar ihtiyacı yoktur. Bunu "pasifizm" olarak yorumlayacak arkadaşlarına benden selamlar ilet; mezun olduklarından iki sene kadar sonra tekrar oturur konuşuruz kendileriyle.

Şimdi, bir nefes alalım ve bir adım daha atalım: Yumurta atan öğrenciler hakkında asla hiçbir disiplin cezası uygulanmamalıdır. İhtar vermek gibilerden bir disiplin cezası uygulanabilir, o da ancak çocukların gözüne gözüne gaz sıkıp arkasından hınç almacasına copleyanlara, üniversite öğrencisi kızın karnına tekme atıp çocuğunu düşürten polise bilmem kaç yıl hapis cezası uygulandıktan sonra. Daha önce hiçbir ceza verilemez. Oysa AKP'lilerin verdikleri değişiklik önergesi sonucu, böyle davalar ancak devlete açılabilir hale getiriliyor. Polisin umurunda mı, bu durumda.

Bir de, şu çok önemli: Gençlere karşı bir operasyon tezgahlanıyor gibi geliyor bana. Bunu bana dedirten de, "Bunlar Ergenekon'la bağlantılı!" hezeyanı. Korkunç bir laf bu. Çok uyanık olmak zorundayız bu rezil iftiralara karşı. İktidar kendine de eder, Türkiye'ye de. Asla tevessül etmesin. Üniversiteyi karşısına alan hiçbir iktidar barınmaz.

Ben emekliyim ama, biz öğretim üyeleri ve Sivil Toplum öğrencilerimizin böylesine rezil bir ortamda hedef gösterilmelerine izin vermeyeceğiz; müsterih olun. Ama aklınızı da başınızdan eksik etmemeye devam edin.

Bu öğrenci hareketleri sizce farklı üniversitelere de sıçrayıp büyür mü, yoksa belli bir alanlarda sınırlı mı kalır?

Büyüyebilir. Yukarıda söyledim: Tepki bulaşıcıdır. Ortam varsa, ki fazlasıyla vardır, tepkiler yayılabilir. Hem de şiddetlenerek. Biz bunları 1969-80 arası yaşadık ve 80’de nereye vardığını gördük; öğrenci arkadaşların çoğu 80’de doğmamıştı. Bugün, şükür ki, bizleri kışkırtanlar Silivri’de yargılanıyorlar. Askerî darbe ihtimali yok. Ama demokrasiyi geciktirme ihtimali var ve çok kuvvetli.

Öğrenci tabii ki tepki vermeli. Tepki daima öğrenciden başlar. Ama ifade özgürlüğünü ortadan kaldırarak değil. Bu konuda hiçbir tereddüt yok kafamda. Eğer öğrenci bunu yaparsa kendi ayağına sıkılmış olur.

Üniversite öğrencilerinin iki isteği var; birincisi üniversite harçlarının kalkması, ikincisi YÖK’ün kalkması ve üniversitelerin özgürleştirilmesi. Bunlar yerine getirilmediği sürece öğrenciler eylemlerine devam edeceklerini söylüyorlar. Diğer taraftan Başbakan hak arayan ve özgürlük isteyen öğrencilerin eylemlerini “faşizm” olarak yorumluyor ve bu öğrencilerle bir araya gelmiyor. Aynı zamanda polis tarafından meydan dayacağına tutulan öğrencilere ve bu duruma kızanlara, "Orantısız güç diyorlar, ne olacaktı?" diye cevap veren Başbakan’ın tavrını nasıl yorumluyorsunuz? !

Sondan başlayalım: B. Kuzu’nun, S. Batum’un, hele de T. Erdoğan’ın tepkileri asla kabul edilemez. Başbakanı bir kenara bırak, çünkü soğukkanlılığı elinden çok kolay kaçırabilen bir tabiata sahip; hem kendisi hem Türkiye için büyük talihsizlik. O kadar ki, bu türden bazı sözleri için, hani ne derler, doktor artık ne yerse yesin demiş. Biz üniversiteden bahsettiğimize göre esas olarak iki profesöre odaklanalım.

Birinci profesör yumurta atan öğrencilere üstü örtülü olarak gerizekalı, ikincisi ise adli adınca faşist dedi. Birincisini de bir kenara bırakalım, olayın sıcak şoku altında söylediğini düşünelim. İkincisi bir anayasa profesörü ve kendisine yumurta atılmadı. Ama yaptığı normaldir. Çünkü kendisi ki “yenilenen” CHP’nin genel sekreteridir, Lozan Barış Antlaşması’nın 39/4 maddesinin “Bütün TC vatandaşları” diye açıkça belirterek getirdiği hakları (mesela istediği bir dili basın-yayın, ticaret ve açık toplantılarda kullanmayı) sadece “gayrimüslim vatandaşlara getirilmiştir” diyen biri. Neden? Çünkü bu hakkı Kürtler kullanacak da ondan. Hukuk bu kadar bükülür mü yahu? Aynı profesör, “Türkçeden başka dil konuşan TC vatandaşları” için yine Lozan’ın 39/5 maddesinin getirdiği, söz konusu dili mahkemelerde (yazılı değil ama) sözlü olarak kullanabilme hakkını da sadece gayrimüslim TC vatandaşlarıyla sınırlamayı savundu. Kürtlere yarayacak diye.

Şimdi burada, kim kimin ifade özgürlüğünü sınırlıyor esas olarak? Üstelik de, mahkemede savunma yapmak gibi bir kutsal hak söz konusu ise?

Sorunun başına dönelim. YÖK’ün bugünkü biçimiyle kalması düşünülemez; zaten değişme sürecine girdi. Olsa olsa, üniversiteler arası bir eşgüdüm yeri olarak kalabilir ama asla üniversitelere ne yapıp yapamayacaklarını dikte eden bir kurum biçiminde değil. O, 12 Eylül darbecilerinin rüyasıydı.

Üniversite harçları konusu çok daha netameli bir konu. Harçlar tamamen kaldırılrsa, düşük gelirli bir öğrenci olarak okuyabileceğinize emin misiniz? Barınma, beslenme, ulaşım, kültür, cep harçlığı? Üniversite öğrencilerinden düşük gelirli olanlar ancak ve ancak bütün bu harcamaları insan gibi karşılayan bir burs düzeninde okuyabilir. Bunun için de, para

ödeyebilecek düzeyde geliri olan ailelerin güçlerine göre bir şeyler ödemesi şarttır; üstünü devlet tamamlar. Ben kızımı DTCF’de iki kuruş harçla okuttum; onun için ödeyeceğim parayla kim bilir kaç öğrenci burs alırdı.

Bir şey daha var: Ben bunları Ocak 2008’de yazdığım zaman bir tek linç edilmediğim kaldı öğrenci kardeşlerim tarafından. Çok ilginçtir; bir öğrenci ileti yolladı, sen üniversitenin paralı olmasını nasıl istersin diye. Cevap yazıp dedim ki: Okumadın mı cümlenin devamını? Hemen arkasından gelen cümlede ihtiyacı olan her öğrenciye tam burs tahsis etmek ve bunu çocuk mezun olup bir işe girdikten sonra çok uzun vadede geri almak şartıyla, diye yazdım, dedim. Cevap şu idi: “O cümleyi okuduktan sonra artık gerisini okumayı reddettim”. Bu memlekette insanların yazması olup okuması olmadığından, çok tipik bir cevap.

“Üniversitelerin özgürleşmesi”ne gelelim. Biliyorum, çok rahatsız ediyor olabiliriz siz gençleri ama çok hoşunuza gitmeyen şeyleri de duymaya alışsanız iyi olur; çünkü demokrasi istiyorsunuz ve demokrasi de bundan ibarettir. Tabii ki üniversite ancak özgür ve özerk bir ortamda bilim üretebilir. Ama büyük şehirler dışında özerk ortam kaç yerde var? İnsanın maymundan geldiğini söyleyebileceğiniz ortam? Ya kimi Anadolu üniversitelerinde asistan alımının belli aşiretten veya belli tarikattan gelme koşuluna bağlı oluşu?

Onun içindir ki ben taa Kasım 82’de Cumhuriyet gazetesinde “Taşrada Üniversite Olmaz. Olursa taşra medenileşmez, bilim köylüleşir. Kızılı-erkekli bira içilemeyen yerde üniversite açılmaz” diye bir yazı yazdım ve yine bir tek linç edilmediğim kaldıydı “ilericiler” tarafından. Bunları düşünün sevgili kardeşlerim. Bugünkü haliyle üniversite düzeninde üniversiteleri gelişmiş ve gelişme yolunda olarak ikiye ayırmak, birincilere tam özgürlük ve özerklik getirmek, ikincileri ise belli bir düzeye gelinceye kadar gelişmiş üniversitelere denetletmek türünden bir düzen getirmek gerekir. Büyük şehirler dışında üniversite açıp o kasabalardaki esnafı ve kiralık ev sahiplerini sevindirmek bağlamında düşünün bütün bunları. Düşünmek, huzursuzluk getiricidir. Ama ben üniversite hocasıyım. Benim en birinci vazifem öğrencinin kafasına kuşku tohumları saçmak ve farklı düşünmeyi öğretmektir.

Burhan Kuzu öğrencilerle bir araya geldiği toplantıda 68 kuşağıyla ilgili sert açıklamalar yaptı. 68 sadece gençlik hareketi miydi? 68 ruhunu yaşayanlarda eksiklik neydi ki ülke bu duruma geldi? 68’liler temeli iyi atabildiler mi?

68 olayı esas olarak bir üniversite olayıdır. Fransa üniversitelerinde başladı, tüm dünyaya yayıldı. En temel sloganı “Yasaklamak yasaktır” idi. Aslında, gençliğin huzursuzluğu Türkiye’de 68’den öncedir. Fakat o zamanlar sosyalizmin ancak “ilerici askerler” eliyle gelebileceğini söyleyen bir “Eski Tüfekler” takımı vardı. Onlardan bazıları, şiddet’in tohumlarını ekmeye başlamışlardı bize. Fransa’da 68 olayları başlayıp da sol daha güçlenince, çok geniş bir sağ kesim, büyük kapitalistlerden MHP’sine kadar, bazı gençleri “Komandolar” adıyla devreye soktu.

Bunlar kısa zamanda silahlandırıldı malum çevreler tarafından. Malum çevreler? Özellikle, 1940’lardan beri cunta üstüne cunta kurup o zamana kadar iki askerî darbe yapmış olan askerlerin bir kesimi. Bunun üzerine sol öğrenciler silahlandı; zaten her iki taraf da silaha tapan bir Anadolu kültüründen geliyordu. Gerisi malum. Bundan sadece silah ve uyuşturucu kaçakçıları ve Türkiye’de kendi izinleri dışında bir şey istemeyen askerler yararlandı. Daha yeni yeni kendimize gelmeye çalışıyoruz ve bu da “sivil cunta kuruluyor” çığıklarıyla engellenmeye çalışılıyor. Adamların kafasında cunta’dan başka şey yok ki.

Üstelik işin en rezil tarafı, bu çığıllıkları atanların bir kısmının kendini “devrimci”, “solcu, “antiemperyalist” ilan edenler oluşu. Hatta partilerinin adında “Komünist” kelimesi oluşu. Yukarıda sözünü ettiğim Roni Margulies haberini hatırlayın. Ve oradaki asıl ilginçliği araştırın: Çok daha sivri yazarlar varken acaba niçin Roni’yi seçtiler bu “solcu”lar? Yahudi olduğu için olmasın? Bu insanları ve ideolojilerini (“ulusal sosyalist”) iyi tanıdığım için söylüyorum. Bunun üzerinde durmanızı tavsiye ederim; ileride hatırlarsınız. Hatırlatmaya cesaret bile edemiyorum Hrant’ın seçiliş sebebinin.

Bu vesileyle şunu da itiraf edeyim: Ben Mülkiye’den 68 mezunuyum. Şimdi farkına varıyorum ki biz solculuk yapıyoruz zannıyla esas olarak Kemalizm, yani ulusalcılık yapmışız. Bunu da, şu andaki ortamı değerlendirebilmek için bir kenara not alın isterseniz.

“Temeli iyi atabildiler mi?” Atabildikleri kadar attılar. Çünkü önlerinde ne bir elkitabı, ne bir tecrübe vardı, şu anda bulunduğu aksine. O dönemde biz Türkiye’yi hatta dünyayı değiştireceğimize inanıyorduk. İnanmak değil, biliyorduk, hatta bunda hiçbir tereddüdümüz yoktu. Ama şimdiki gençlerin önünde bu kocaman tecrübe var. Onu yaşamış olanlar henüz daha 60’larında. Okumasını ve dinlemesini bilen için bugün çok şey öğrenme olanağı var. Bizlerin yoktu.

Farklı bir konuya geçecek olursak, “Türkiyelilik” kavramı sizin sıklıkla görüş bildirdiğiniz ve yakından takip ettiğiniz Dersim ve Kürt sorununda nereye oturuyor? Sadece bir başlangıç mı, yoksa çözümün önemli bir parçası mı?

İkisinin de tam orta yerine oturuyor Ceren. Çünkü Türkiyelilik, 2007’deki Bağımsız Sol Aday kampanyasının temel kavramıydı: “Ezilmiş ve Dışlanmışlar asla sadece kendilerini savunmayacaklar. İnanırcı olmazlar. Herkes, diğerlerini de savunacak. Kürt gayrimüslim’i, gayrimüslim kadın’ı, kadın işçi’yi, işçi eşcinseli, eşcinsel türbanlı’yı, türbanlı Çingene’yi, Çingene Alevi’yi, Alevi sakatları...” Buradan kalkarsak, bunların toplamı Türkiyeli’dir. Türk’ün aksine bu terim hiçbir etnik-dinsel anlam taşımaz. Tamamen teritoryaldır (Türk ise, hem etnik hem dinsel terimdir. Konuyu uzatmayalım, çünkü Radikal İki yazılarımda olsun “Türkiye’de Azınlıklar” da olsun fazlasıyla anlattım).

Kürtler genel olarak Zaza diye ayrı bir halkın varlığını kabul etmiyorlar ve bunu savunmanın Kürt hareketini böldüğünü bu yüzden Zazacılık yapılmaması gerektiğini söylüyorlar. Bana göre bu Türk devletinin Kürt halkına yaptıklarıyla çok örtüşen bir tavır. Bu yüzden merak ediyorum Kürt halkının Türk devletinden gördüğü ve kızdığı tavır Dersimliler’e uygulaması Dersimliler arasında nasıl bir tepki uyandırıyor?

“Zaza diye ayrı bir halk” olup olmadığı önemli değil Ceren. “Farklı” olması önemli ve saygı görmesi için bu fazlasıyla yeter.

Türk devleti Zaza kavramını Kürtleri bölmek için kullandı, bu doğru. Ama bazı Kürtler de, Türkiye’de aldıkları “eğitim” icabı (Sakallı Celal’in dediğini hatırla) farklılıklara gereken saygıyı göstermeyebiliyorlar. İnsan gördüğünü öğrenir. Eğer Kürtler, Türklerin kendilerine yaptığını Dersimlilere yapacaksa, ben yokum. Yokum derken, Kürtlerin farklılığını savunmaya devam ederim tabii.

2007 seçimlerinde bağımsız aday olmuştunuz. Seçimler yaklaşıyor. Tekrar aday olmayı düşünüyor musunuz? Aday olursanız bu bir parti bünyesinde mi olacak yoksa sizi yine bağımsız aday olarak mı görecekiz?

Hayır, aday olmayacağım; politikacılık benim tabiatımda yok. O dönemde bana o görevi Sivil Toplum vermişti, çok sıkışık bir zamandı, tartışacak arayacak vakit yoktu, hiç düşünmeden ve eşime bile danışmadan vazifeme soyundum. Muazzam bir kampanyaydı. Onunla artık bir emsal, bir model oluştu. Sivil Toplum böyle bir şey yapabileceğini ve son noktaya kadar götürebileceğini, bir “kaza” olmasaydı son noktayı da aşabileceğini hiçbir tartışmaya mahal kalmayacak biçimde kanıtladı. Şimdi meşale başka arkadaşlarımızdadır. Onları göndereceğiz Meclis’e. Öğrenci temsilcilerinin kapıdan ziyaret için alınmadığı Meclis’e.

Siyasetçilik benim yapabileceğim bir şey değil Ceren. Bak mesela, arkadaşlarına bir sor bakalım, bütün bu yazdıklarımı Öğrenciden başka hiçbir kavrama önem vermeyen birisi yazdığı halde, kaç tanesinin hoşuna gitti acaba?